

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Vármegyei bizottsági tagok választása.

Zombor, 1895. november 11.

Folyó hó 16-án egész vármegyénk területén megyei törvényhatósági bizottsági tagválasztás lesz. Száz és ötven bizottsági tagnak telik le a mandátuma, ezeknek a helyét fogják újól foglaltatni.

A törvényhatósági bizottság az autonom jogok élő képviselője, szűkebb keretben a nép akaratának keresztülvivője. Minden befolyás, a melyet a közigazgatásra gyakorolunk, a törvényhatósági bizottság által jut kifejezésre. Rendkívüli fontos dolog tehát az, hogy törvényhatósági bizottsági tagokká olyan egyének válasszassanak meg, a kik a vármegye közügyeinek érdekeit a szívükön viselik, a kik teljes komolysággal fogják fel hivatásukat s minden törekvésükkel hasznára igyekeznek lenni a megyének. A törvényhatósági bizottságnak ellenőrzési, választási joga, továbbá az egyenesen hozzá utalt fontos ügyeknek sokasága, ezen ügyeknek elintézési joga, igen szép autonom jogok, de nagy fontosságuknál fogva ezen jogoknak helyes irányban való gyakorlása nehéz dolog.

Senki sem kicsinyelheti a törvényhatósági bizottság fontos szerepét. Senki sem tagadhatja, hogy a mi vármegyénk törvényhatósági bizottsága mindenkori buzgalommal felelt meg feladatának.

E két szempontból igen természetes dolog, hogy a bizottsági tagválasztásnak mindenkori nagy jelentőséget tulajdonítottunk.

Az eddigi bizottsági tagválasztások mindig a legnagyobb rendben folytak le. Reméljük, hogy így fog ez most is történni.

A nagy politikának nincsen semmi köze a mi törvényhatósági bizottságunkhoz. A megyei háztartásunk, a mi speciális érdekeink nem kívánunk politizálást. Pártállás nélkül kell mindenkinek szűkebb értelemben vett közjónak előmozdítására törekedni. Tekintettel azonban arra, hogy vezér-

elvnél minden intézménynél, minden testületnél lennie kell, mi természetesen már politikai pártállásunknál fogva is azt kívánjuk, hogy a jelenlegi választásnál is az a liberális irány, az az ország közvéleményét domináló áldáshozó liberális szellem győzzön, a mely az ország ügyeinek intézésében is mindig hasznos gyümölcsöket termelt.

A mikor ezt hangoztatjuk, nem a politikának magvát akarjuk elhínteni; anyavármegyénk érdekei lebegnek szemünk előtt s e szempontból szükségesnek tartjuk, hogy törvényhatósági bizottságunkat továbbra is a liberális szellem s a liberális eszmékért való lelkesedés hassa át. Mint a múltban, úgy a jövőben is csak ekkép fejlethetik vármegyénk a leghelyesebb irányban!

A mostani választásnak kétszeresen nagy jelentősége van. És pedig azért, mivel az új bizottsági tagok már december hónapban igen fontos funkciót fognak végezni. A restauráció lesz megtartva, a mi a megyei életnek legjelentősebb mozzanata. A tisztviselői kar irányítója, illetve eszközlője, végrehajtója megyei életünknek, a törvényhatósági bizottság intencióinak. Nem szükséges fejtegetni, hogy szinte létkérdést képez a tisztviselők helyes megválasztása. A választási jogot, a megyei autonom jogainak legszebbikét fogják már az új bizottsági tagok gyakorolni.

Már előre üdvözljük a leendő bizottsági tagokat s reméljük, hogy hivatásuk komoly tudatában jelennek majd meg a közgyűlési teremben.

A költségvetési vitához.

Zombor, 1895. november 11.

A tisztelt Házban megkezdődött az ellenzéki pártok által oly forrón óhajtott költségvetési vita. Tekintettel a rendkívüli előkészületekre, melyeket az összes ellenzéki frakciók e beszédharcra tettek, nem fog ártani, ha közelebbről foglalkozunk az indokokkal és tervekkel, melyeket az

ellenzéki urak kiföztek, akiknek első sorban a tulajdon bőrüket kell megoltalmazni és akik most minden alkalmat megragadnak, hogy az országot belebeszéljék egy képzelt lázba.

E költségvetési vita után nem sokára választók előtt állnak majd az urak ismét s újból fogják bizonyítgatni, mennyire eltévesztett irány Magyarországra nézve a szabadelvű irány és hogy az ő felfogásuk szerint kell kormányozni az országot. A néppárt az értelmi erőre legelőkelőbbelle nézki frakcióra, nemzeti pártra támaszkodik és ez rajta van, hogy ez összeköttetést távolítsa magától s hogy ez irányval összeköttetésbe ne hozzák. Hivatalosan eltagad minden összefüggést e párttal, hogy a gazdaság és összetartozás titkos bizonyítékaival érhesse el az együttműködést az új választások alkalmával. A nemzeti pártnak, miután az 1867-iki kiegyezés alapján áll, nélkülöznie kell a függetlenségi párt minden frakciójának támogatását.

Minél nagyobb figyelemmel kísérjük a nemzeti párt mivoltát és működését; minél tüzetesebben vizsgáljuk céljait és minél behatóbban keressük indokait: annál biztosabban jutunk arra a meggyőződésre, hogy nem elvek és nemzeti vívmányok kultusza fekszik a szívében, hanem hogy személyek kultuszát és hogy még világosabban szóljak, egy személy kultuszát és imádatát irta a zászlójára. A kiegyezést és összetartozást Ausztriával elfogadja, az ügyek vitelében a szabadelvű irányt helyesli és még az oly fennen hangoztatott nemzeti követelményei terén is tett engedményeket, hogy meggyőzze a koronát loyális magatartásáról. Egy célt, ugyanazt a célt követve, mint a szabadelvű párt, ugyanazon utakon haladva, ugyanazon irányt helyeselve és a függetlenségi párttal ugyanazon feszült lábon állva, soha, de soha nem tud a nemzeti párt a személykultusztól szabadulni és soha sem akarja győzelemhez segíteni a politikai ideálokat.

A nemzeti párt ép úgy csoportosul egy személy körül, mint a szabadelvű kormánypárt és a közjogi ellenzék egy-egy elv körül. Ez a kö-

A „BÁCSKA“ tárcája.

Vándorítón.

Orvály vijjog, ordas ordít
Hótakarja völgyben lenn;
Távolról rég mind a kettő
Engem kísér szüntelen.

Vándorbot van a kezemben,
Könyvű batyu vállamon;
Súlyos teher a szívcemben:
A bubánat, fájdalom!

Minden könnyem, mely lepergett
Két orcámra, megfagyott;
Árcsübb vagyok az áránál,
Minden, minden elhagyott!

Gyermekem, nőm — bimbó, virág —
Oly korai sírba hullt! . . .
Örömmel egy-két szála
Az is régen elvirult!

Nincs már célja életemnek;
Én nem félek a halált!
Orvály, ordas miért késtek?
Üssetek tort rajtam hát!

Szabadka Gyula.

ILLUZIÓK.

(Beszély.)

(Vége.)

Még kadét volt, mikor utoljára láttam, most csillogó, aranyujtásos dolmány volt rajta.

— Ej de ügyes hadnagy vált belőled kis öcsém!
— Hagyd a bököt szép lányok számára bátya. Nagyobb öröm az nekem, hogy láthatlak, hogy sokáig együtt lehetek veled. Ide kértém kineveztetésemet s meg is adták.

Még csak most örvendtem igazán. Hiszen amugy is csak ketten vagyunk; szüleink régen meghaltak már s tavaly drága hugocskánk Nelli is lehunyt a gyűl szeméit. Eszembe jutott Nellikének szűzi, tiszta romantikája és úgy éreztem, hogy bizony az öröm soha sem jár szomorúság nélkül.

Öcsémnek nem kellett sok biztatás, otthon találta magát.

Ünnep másodnapján elmentünk mindketten az orvosékhöz.

— Na Jolánka, — mondám — itt hozok egy léha huszárt, az öcsémet, a ki bizonyosan fel fogja vidítani, mert mint minden hadnagy, úgy ő is nagy kópé.

— Te ugyan ügyesen tudsz dícsérni, imitálnék ez pompás. Becsületére válik a corpusjurisnak.

Igen örvendtek látogatásunknak. Együtt volt az egész család. Öcsém friss szellemével folyton derűtlésben tartotta a társaságot. Még Jolánka is mosolygott.

A többiek zongorához ültek.

Emma a kandallónál ült s makacsul nézte az égő hasábot. Székemet egészen melléje toltam s így közelről láttam nemes vonásait, melyek a tűz fényénél megdicsőült fényben ragyogtak.

— Mire gondolt Emma?

— Sok mindenre; arra, hogy milyen üres csillogás, hideg káprázat, csupa illúzió itt minden. Más világba vágyom én, a lemondás szelid világába, a hol nem áll senki utamba. Apáca leszek. Tudom én is, mint mások igyekezni fog lebeszélni, de hiába.

Megdöbentem.

— S azokra nem gondol, a kik szeretik.

Oh igen, érettek imádkozni fogok, különösen kettőért, kettőnek a boldogságáért.

S azzal nem gondol, hogy az én lelkemet sötétséggel borítja be?

— Bene ur, jámbor apácának nem jó utavaló az ilyen beszéd. Emléket örökig meg fogom őrizni s remélem ön is az enyémet.

Aztán elfordult s mereven, makacsul nézte az izzó szentet.

Nem bírtam ki a nagy meleget. Néhány zavart szót, bocsánat-félet dadogva, kimentem az utcára. A hó nagy, sűrű pelyhekben hullott. Mentem önkénytelenül sokáig, a temető kapujáig. A temetőben szép fehér volt minden, de nagyon szomorú is. Mintegy siró busz elégia, melyet szívből téptek.

Vége, vége mindennek! az én egem beborult.

Néhány hétig nem mentem az orvosékhöz. Emma elutazott már esendes kolostorba, szent falak közé. Irgalom, lemondás a neve.

A mikor mégis ellátogattam hozzájuk, szomorúnak találtam az egész családot. A szép, szelid Jolánka nagy betegesen feküdt patyolat ágában. Szeretreméltó szemrehányással fogadott.

— Még sem szép magától, Bene ur, hogy olyan soká elhanyagol minket! A betegét illik meglátogatni.

— A szemrehányást megérdemlem.

— Aztán Emma is sirt, hogy nem jött el, a mikor ő elment a kolostorba, pedig meghívtuk. Jöjjön el ezután némelykor vigasztalni, ne féljen úgy sem fog sokáig tartani, érzem, tudom.

Letültem az ágya mellé, simogattam remegő, puha kezét, szép szöke haját s beszéltem neki édes reményeségről, virágfakadásról, fényről, ragyogásról, mindenről, mi egy beteg gyermek merész képzelmet kielégíti. Csupa illúzióról.

— Szegény Emma, most vajjon mit csinál? kérdé ezután.

— Bizonyan imádkozik.

világnak a gyöngéje a nemzeti pártnak. Vegyük ki a vezért környezetéből, vonjuk ki a párt summájából gróf Apponyi nevét és nem marad e pártból vezér az országban. Elv körül nem csoportosulhatnak e párt hívei, mert e pártnak nincs más elve, mint vezérének ünnepe. Eszmény nem lelkesítheti e pártot, mert nincs más eszménye, mint gróf Apponyi Albert személye. És ha most ez az ellenzéki párt a parlamentben és a parlamenten kívül diszkreditálva; támogatás és amugy is szétbomlott szerkezetét elveszítve; nevét és céljait folyton változtatva, ismét a kényszerítő szükségesség előtt fog állani, hogy szint valljon: ha őszintén és igazán, szépítés és titkolódzás nélkül teszi, be kell vallania, hogy a párt tulajdonképpen nem politikai párt, amely a helyzetben és a viszonyokban keresi alapját, hanem oly párt, mely előtt a személykultusz mindennél előbbre való: gróf Apponyi pártja, kinek színeit és címeit a párthoz tartozó minden egyes képviselőnek hordania kellene, mint uruk és parancsolójuk színeit és címerét.

A többi pártok nem személyek körül gyülekeznek, hanem elvek körül csoportosulnak. A kormánypárt a liberalizmus zászlóját lobogtatja; e zászlóval áll vagy bukik. A személy itt a második sorba lép vissza és nem a zászló, hanem csak a zászlótartó változik. A liberális elv körül csoportosul az ország lakosságának túlnyomó többsége is, amely a viszonyok igazán szabadelvű felfogásában első sorban a szabadelvű irányt akarja biztosítani, győzelemhez segíteni. A közjogi guerillaharc vezéret intenzívításából, a függetlenségi zászlót ezidőszerint a sarokba állítják, hogy a politikai helyzet egészséges felfogásában a szabadelvűség zászlóját védelmezzék. Es ez a körülmény teszi a kormánypárt erejét és az összes ellenzéki pártok gyöngeségét.

Műkedvelői szini előadás.

— Rendezte: a zombori Tóth Kálmán kör. —
(1895. november hó 7.)

A zombori Tóth Kálmán kör hosszabb szünet után ismét életelt adott magáról. Folyó hó 7-én esztőtörtőn a városi színházban műkedvelői előadást rendezett.

Közönség szép számban volt és a nézőtér néhány páholy kivételével egészen megtelt. Csak a magas és legmagasabb arisztokracia tüntetett távollétével, de ennek a nagyuri közönségnek semmi hatása sem volt, mert pezsgő jövedel uralkodott a színpadon ép úgy, mint a nézőtérben.

Magáról az előadásról kritikát írni nagyon nehéz feladat, mert ha azt mondom a szereplőkről, hogy jatekuk a műkedvelőségét bizonyítja, messze túlszárnyalja, udvariasságos deklarációk majd azok, akik nem nem voltak jelen, akik pedig ott voltak, ezen általánosságban mondott dicséretet kevésnek fogják találni. Megszokott dolog a műkedvelőkről csak jót, szepet mondani és őket az elismerés virágaival árasztani el, mindenkor és minden esetben. Olyan óségi szokás ez, mely a kritika birodalmában a szentesített törvény erejével bír. Ettől eltérni nem szabad, mert nemcsak azok vesztik el kedvüket, akik föllepnek, hanem azok is, kik a jövőben szerepre aspirálnak. A kedvtelenség pedig

minden jó dolognak elrontója. En pedig jó dolognak sohasem tudnék elrontója lenni.

Dacára tehát a nehéz feladatnak, mégis kritikát írok. Soba em rettent el az akadály, a nehézség, hanem batran szembe szállok vele és nem választom a meghátrálásnak azt a legkönnyebb útját, amelyre kritikus kollégám lépett, midőn a Tóth Kálmán kör műkedvelői előadásáról írva, szárazon csak azon mindenki által tudott tényt regisztrálja, hogy a „műkedvelői előadás megtartott.“

Szinte került először „A váróteremben“ című egy felvonásos vígjáték Müller Hugótól, a következő szereposztással: Csegey, Szalay Frigyes, Margit, Jeszenszky Jolán k. a. Pincér, Maly István. Már több ízben volt alkalma közönségünknek Jeszenszky Jolán k. a. játékában gyönyörködni és mindenkor a legnagyobb dicsérettel beszélt arról mindenki. De Margit szerepében feltűnő minden várakozást. Nem műkedvelői, hanem valóságos színészi játék volt az övé; ugy játszani csak az tud, ki szerepét nemcsak átérzi, hanem átérti és azt legapróbb részleteig gondolkozva kidolgozza. Hozzá járul még az, hogy Margit szerepe igen nehéz; a változó lelki indulatok egész skáláján megy keresztül. A kisasszony ezeknek hangot, színt tudott adni, úgy, hogy mindenki elismerte színesi talentumát és játéka érdekes fordulónál oly lelkes tapsok köszöntötték, mintha az egész színház zajongott volna. Ezt a kitüntetést teljesen ki is érdemelte. Margitja öntudatos és kerék alakítása volt nem egy műkedvelőnek, hanem egy rutinizott művésznőnek. Jelenetét a nyílt színen zúgó tapsvihár kísérte, a függöny legördüléssel pedig kibívás, taps, éljenzs következett.

Szalay Frigyes Csegeyt, a német naturburschből magyarosított parlagi gavallert mesteri tőkelylyel játszotta meg és hasonló ováció része volt. A pincér alakjában Maly Istvánt jó műkedvelőnek ismertük meg.

Másodiknak „Anna“ Csiky Gergely drámája ment. Hatásos darab, mely megindító jelenetekben bővelkedik. Erős szenvedélyvel teljesen megkapta a közönséget, mely nyílt jelenetben és a darab végén zajosan tapsolt a szereplőknek. Első helyen álltak ezek között Jeszenszky Jolán k. a. (Janka) és Szabácsy Anna k. a. (Anna). Jeszenszky Jolán kisasszonynak valóságos diadala lón az est és nagyot emelkedett közönségünk szemében. Pezsgő, szenvedélyes élet volt minden szavában, mozdulatában. Szabácsy Anna kisasszony nehéz, drámai szerepét teljesen kiaknázta és a gyermeke boldogságáért aggódó anyát kitűnően személyesíté. Játéka, beszéde megfelelő volt és abban a jelenetben, midőn leánya felismeri, játéka, szavaiata művészi magaslapon állt. Nyílt színen zúgó tapsokat kapott érte. Klemm Vilma k. a. (Julesa szobaleány) kis szerepében rendkívül kedves volt. A férfiak közül különösen dr. Matzitz Pál (Péter) szerepében tűnt ki és aratott számtalan tapsot. Matzitz Péter bácsija valóságos kabinet alak, amely messze földön keresi párját. Késmárky Endre (Tornai Balint) szintén jeleskedett és Maly István (Zeréni Jenő) (mint kezdő) derék igyekezetről tanuskodott.

Ezután a Turkovits Gyula által rendezett előképek: 1) Neptun kufja, 2) Neptun dicsőítése következtek. Az előképek teljesen sikerültek és nagy tetszést arattak, bizonyoságot téve tervezőjük és rendezőjük ezermesteri ügyességéről. Többször kellett a függönynek felgördülni és a közönség perekekig gyönyörködött a valóban szép és remek bívített látványosságban. A rendezőt lelkesen megjelenezte, midőn a színi alig akaró tapsokra a lámpák előtt megjelent. A Tóth Kálmán kör örvendhet új, jeles tagjának.

Záróként „A dicsőség bajjal jár“ című angolból fordított bohózat következett. Szalay Frigyes (Mudli) és dr. Matzitz Pál (Flasphan Félix) bravurosán játszottak. A szikrázó jókedv minden leleményességgel forgolodtak a színpadon és megjelenték a ház kacaját jelentette. Kétfő partnerük volt Mihály Józsi (John, Mudly szolgája), aki igen mulatságos volt. Fehér Vilma (Lukrécia) és Baumann Aranka (Lydia) ügyes játékkal nagyban hozzájárultak a darab sikeréhez, a melyen a közönség igen jól mulatott, úgy, hogy ki sem jött a nevetésből.

Tartozunk azzal a beismeréssel, hogy a zombori

Tóth Kálmán kör ezen lefolyt műkedvelői előadása meglepetést szerzett a közönségnek, mely sokkal kevessebbre volt elkészítve, mint amit kapott. Mindenki melesz vállalkozásnak tekintette az „Annát“, e művészi erőt igénylő darabot és a kik ott voltak, a legkellemesebb csalódással tértek vissza. Ennek az erkölcsi sikernek meg is találta mindenki a nyitját abban, hogy műkedvelőink közt kiváló színészképességek vannak.

A rendezés kifogástalan volt, ami a buzgó rendező dr. Frank Mihály érdeme. A mi pedig az előadás menetét illeti, attól elismerésünket meg nem tagadhatjuk.

Gyors volt s mint a fogaskerek járása pontosan belevágott egyik szölam a másikba.

Teljes elismeréssel adozunk a lelkes műkedvelői csapatnak, mely a színházfalak közé pezsgő életet varázsol.

Don Carlos.

Ujdonságok.

Személyi hir. Császká György kalocsai érsék egészségi állapota javul ugyan, de fülgyulladására még mindig tart, úgy hogy még bizonytalan időre feltétlen nyugalomra van szüksége.

Kinevezés. A földművelésügyi m. kir. miniszter Dukay István ókanizsai földbirtokost a bacsai tiszai ármentesítő társulat miniszteri biztosa mellé az 1885. évi XXIII. t. c. 124. §-a értelmében alakított véleményező bizottság tagsága alól saját kérelmére felmentette és egyidejűleg helyébe Boromizsa Janost, Zenta város polgármesterét a véleményező bizottság tagjává kinevezte.

A szegedi ítélőtábla elnöke Szabadkán. A szegedi ítélőtábla elnöke, Bernáth Géza a napokban Szabadkán időzött és az ottani törvényszéknél vizsgálatot tartott. A tábla elnöke a kir. törvényszék ügyrendjét vizsgálta meg és személyesen megjelent egy a nyilvánosan tartott ülésen tárgyalásoknál, mint pedig a felebbezési és fenytő vértárgyalásoknál.

Háziestély. A zombori Tóth Kálmán-kör a folyó hó 7-én megtartott műkedvelői előadása után a Vadászkiirt termében háziestélyt rendezett. Az estélyen szép számú közönség vett részt s reggeli 5 óráig maradt együtt. A zenét Herzenberger Sándor jól szervezett zenekara szolgáltatta.

Iskolalátogatás. Dr. Platz Bonifác szombaton Szabadkára érkezett az ottani főgimnázium meglátogatására.

Dal- és táncestély. A zombori iparos dalárda e hó 9-én hangversenyt rendezett a „Vadászkiirt“ helyiségekben. Ez alkalommal az iparos dalárda régi nagy számú közönsége nem mutatkozott teljes számban. Ezelőtt mindig zsutoltak voltak az iparos dalárda estélyei s most véletlenül kisebb közönség vett azon részt, a mi mindenesetre szokatlan volt, de semmiesetre sem érthető. Mert hiszen a dalárda most is a régi rokonszenves és erős egylet és a programja most is sokat ígért és sokat nyújtott. Persze pusztán véletlen volt az egész, a mi megcsik más egylettel is. Egyébként pedig ez az aránylag csekély közönség se volt olyan csekély, hogy miatta aggódni kellene az egyletnek, mert legfőkébb a jövedelem csapant meg egy kissé, az erkölcsi eredmény azonban magasan állott. A ki meg ott volt, az nagyon jól mulatott és a dalárda sem panaszkodhatik a sikerek miatt. A férfiak harom darabot adott elő: Kücken-nek Normann dalát, Fischer-nek Erdei kis virágát és gr. Festetich-nek Arválynyhaját. A vegyeskar a program két pontjában szerepelt, u. m. 1. a Nem hallottam... és Csárdás kis kalapot... kezdetű népdalokkal, és 2. a Rákóczi-indulóval. Ezeket kívül a férfiak 8 tagja is énekelte együtt — a közönség tetszése mellett — három népdalt. A közönségnek a program minden egyes pontja megtetszett s nem egyszer zúgó tapsokkal kísérte a lelépő dalárdát. A vegyeskar által énekel népdalokat és az utolsó pontként előadott Rákóczi-induló meg is ismételtette. Ugy a vegyes, mint a férfiak erős volt s az előadott darabok nagy készütségre mutatnak, amiben persze szép része van Lévy tanítónak is, ő ugyanis a karmester farszto teendőit végzi. A hangverseny végével az ifjuság táncra perült és járta reggelig.

— Oh igen, éretünk is. Mikor elment azt mondta: edes, drága hugoskám, imádkozni fogok érte s erette is, kit te szeretsz. Magaert is imádkozik.

Hangja is, meg parányi keze is reszkett s szemében egy könnyesepp jelent meg. En egyszer megpróbáltam már egy könyvesseppből olvasni, de akkor talán tevedtem, hanem most tisztán láttam, mi van ennek a piciny eszeppnek a ragyogásában. Tisztán láttam és imádkoztam Istenhez a beteg angyal egészségéért.

Majdnem mindennap elatogattam a beteg lánykához, öcsém is sokszor velem jött. Jolanka napról-napra pusztult, gyengült. Hiába a szőlői szeretet, hiába egy szelid apacánövendék szelid imája; angyalnak égben a helye.

A lelekharang szép, siró szava egy ködös, nedves alkonyon megszólalt. Tudtam kinek szol.

Eltemettük, megsírtuk. Emmát is ott láttam a temetésen. A drága sir mellől nem akart az orvosné tavozni. Némán, mereven állott ott, sirni sem tudott a fájdalomtól. Nekem egy rege jutott az eszembe a mythos világból: a fájdalomában megkövült Niobe.

Othon ledűlttem a diványra. Fejemen sötét gondolatok kavargotak; párhuzamot vontam a lét és a nem let között. Csak egy lányka szeretett engem igazán, kívül a család után tán boldog is lehettem volna. S az is meghalt.

Erot vett rajtam a gyáva resignatio, lemondtam minden boldogságról.

— Vége, vége mindennek!
Nincs vége.

Emmát nem engedték többé vissza a zárdába. En nem mentem többé hozzájuk, nincs nekem ott mit keresnem. Talán ellírlől kezdjek egy komédiát, melynek tragédia is lehet a vége? Öcsém annál gyakrabban járt oda. Talán erősen bele talált nézni a Margit szép szemébe, mert egészen megváltozott. Többé nem olyan szeleburdi, sőt nagyon szomorú, hallgatag ábrándos.

Mondom nincs vége. A komédia végét egy szalmaszín papírra írt levelek hozta meg. A levelet Emma írta. Lemásolom ide szóról-szóra.

„Volt egyszer két testvér, akik nagyon, de nagyon

szerették egymást. A nagyobb vigabb volt, a kisebb szomorú és beteges. Szomorúságának okát csak nénye tudta, mert más elől, mint a csiga-biga elrejtette ábrándos szívének titkát. A szive jobban fájt, mint a melle.

A két testvérnek volt egy barátja, magas, komoly ifju... és a tizenhat éves leánykának a szive megszólalt: megszerette őt gyermekes, reménytelen szerelemmel. Egy esilagtalan téli estén együtt maradt a két testvér egy kisny szobában. A kisebbik nénye keblére borult és zokogott:

— Miért sírsz drága hugom?

— Oh, ha tudnád mi küzd itt — szivére mutatott — ha tudnád, mily nagyon fáj. Nem mondtam soha senkinek, még előttd is titkoltam, de most már megmondom, hogy szeretem... S az ifju nevet mondta.

A nagyobb leány siri halvány lett, de azért remegő hugát edes csókkal biztatta, csókolgatta. Aztán erőt vett rajta a vallásos lemondás; tulhajtott képzelődésében mindent sötétnek, fagyosnak látott, egyedül csak a hitben, az imában remélt, meg... meg nem akart buga boldogságának utjába állani s csendes zárdába vonult. A kis leány erősen beteg lett, de legalább betegségében boldog volt, mert sokszor volt nála az, akit szeretett. En tudom, hogy boldog volt. Aztán meghalt.

Ime a virághullás költészete. S a nagyobb leány most elhunyt testvéreért imádkozik és másért is imádkozik.

Szinte elkábultam. Egy ártatlan beteg gyermek szerelmének tiszta, szent emléke, a multak családása, káprázat és rideg valóság, ragyogás és köd, ezek tola-kodtak előre szívemben. Most újra előttem van egy rejtély, világos, de kusztál lelkem sötétséget vet reája. Hiába, a szenvedés belőlem pesszimistát formált.

Tudtam, ez a levél, vagyis inkább igaz historia nincs befejezve. Nekem kell megírnom. Ep a tollat vettem kezembe, mikor öcsém lépett a szobába.

Komolyan helyet foglalt mellettem s arra kért, hogy figyeljek, mert igen fontos, amit mondani akar.

— Batyám, ne nevsz ki, hogy egy nyers katoná előttd érezleg. A katonának is van szive! Kár volt ide jönnöm, mert oda lett nyugalmam. De legnagyobb kár,

hogy elvittél az orvosokhoz. Halálisan szerelmes vagyok. Ha csalódnom kell, ha ő nem szeret, tudni fogom, mi az ilyen szívnek végső menedéke. Egy piciny ón golyó, mely elég nagy arra, hogy eloltson minden fájdalmat.

— Margitot szereted?

— Nem, Emmát.

— De igazán szereted, nem tudnád feledni.

— Csak a sirban.

Öcsém a rajongó szerelmesek bangján sokat beszélt még, de én nem értettem, az én agyam más gondolatokkal volt elfoglalva. Mi az én sorsom? Vesztett remény, szétfoszott illuzio a jelenben és megdőbentő íresség, lehangoló ködös napok a jövőben, melyet csak néhány emlék vibráló ragyogása oszlat el olykor-olykor: két gyermek leányának szent romantikája s még egy másik leányának talán őszinte szerelme. Szinte sirva fakadtam; erőten gyáva valék. Nem, gyáva nem. Megtanított engem egy gyenge leány arra, mi a testvéri szeretet.

En már megtanultam szenvedni, de öcsémet a sirba vinné, mert a milyen könnyelű, még beválthatja bűnös szavát. En engem sötét éjjeleken egy szellem kísértene, öngyilkos öcsémnek véres szelleme. Határozotam. Tudtam milyen lesz az Emma levelének a vége, a csatánója. Leültem s megírtam. „En Isten a szerető testvér imáját meghallgatta és megtanította szeretetre, lemondásra az ifjut, ki az elhunyt angyalnak emlékét örökké meg fogja örizni. De a nóta tovább tart. Az ifjunak volt egy öcsce, a ki a nagyobb leányt nagyon, kimondhatatlanul, rajongásig szerette... Ok boldogok lettek.“

Az utolsó mondatot alázatosan ketszer is, aztán a levelet elküldtem Emmának. Másnap csomagoltam s elutaztam a fővárosba anélkül, hogy Emmától bucsut vettem volna.

Elmentem, magammal vive egy csomó fájó emléket, egy szétroncsolt szívet, egy csomó szétfoszott illuziót s ott hagytam öcsémnek egy rakás reménynyel és illuzióval.

Vajjon az is szétfoszlik-e??

Gamma.

Hi... ügyvéd... Presburg... folytan... irodája... vidéki... Drescher... város... az ügyve... nevezett... lakos... György... Perlasz... tere... ügyvéde... novits... szabadka... és Jován... terület... lajstrom... ügyvéde... vezett...

Fő... szabadka... egész... pörölt... kisebb... vénység... kir. ítél... ez ügyve... Jová... választ... felebbez...

A... A Latinov... kormányt... elnökte... felszólal... léd felett... irattára... helyzet... kiváló for... felhasznál...

Uj... a közsegi... jegyző... vála...

Tör... szab. kir. v... kön d. e. 9... uagytermébe...

Ügy... ellentés... kuria feye... gyelmi tan... egy topolya... cigánykere... lyozza, hogy... magavisele... mert nagy... napján tört...

Eskü... helyettes... hűséget Szé...

Harc... kir. zászló... harcászati...

Uj hi... hitközség en...

Vegy... Baján folyó... házasságra... pincére Grosz...

Tánc... sasza folyó... tísza jövedel... sára fog ford...

Tolva... segéd Köni... 27 frt 8 k... távozt. A t...

Eljeg... Fúke Gizella... leányát.

Milet... tásának kéré... A radikális... alkalmából...

hogy Miletie... folyó jövede... az elagott se... tározottan el... semmi szín al... hogy a tervle... kint a saját... eredményeből...

Eltűnt... zár nevű 13... azóta nem ker...

Hymen... eljegyezte Nik... N. órnagy lea...

Jóteko... ság 1895. évi... termében az o... javára jöteko... lyenként 2 kor...

Hajó... saság közli, h... Budapestről f... beszünteti. A... Orsováról f. h...

személy hajója... Az utolsó hajó... 30-án indul.

Könyv... ó-becsei lakos... a pótozkodásra... Debelyacsky Iz... meglökte, are... jelentés megte...

Prielle... Kornélia e hó... műkedvelőkkel... cimszerepében.

Hírek az ügyvédi kamarából. A szabadkai ügyvédi kamara választmánya közhírré teszi, hogy Preszburger Gábor újvidéki lakos ügyvéd elhalálozása folytán az ügyvédek által vezetett lajstromából törölje és irodája részére ügygondnokul dr. Beloborszky János újvidéki lakos ügyvédet rendelt ki; továbbá, hogy Drescher Ede bajai lakos ügyvédet Zombor szab. kir. város királyi közjegyzőjévé történt kinevezése folytán az ügyvédek által vezetett lajstromából törölje és hogy nevezett ügyvéd ügyvédi iratait Drescher Rezső bajai lakos ügyvédnek adta át; továbbá, hogy dr. Eremin György zombori lakos ügyvéd székhelyét Zomborból Perlasz községébe, a temesvári ügyvédi kamara területére tette át. — Kovachich Károly szabadkai lakos ügyvéd, Dömötör Pál szántóvári lakos ügyvéd, Jovánovits M. Dusan újvidéki lakos ügyvéd, Reinitz Márk szabadkai lakos ügyvéd önkéntes lemondásuk folytán és Jovánovits Sándor újvidéki lakos ügyvéd az ország területéről való távozása folytán az ügyvédek által vezetett lajstromából törölje. Végül, hogy dr. Fárnek Dezső ügyvéd, Bács-Topolnya székhelyvel, az ügyvédek által vezetett lajstromába folytatólag felvette.

Fölmentett polgármester. Mamuzsich Lázár szabadkai polgármester, akit „szabadkai barátai” a pörök egész gordiusi csomójába keverték, most egy kellemetlen pörétől szabadult meg. Kósa István szabadkai lakos nem kisebb mint hamis esküvel vádolta. A szabadkai törvényszék Mamuzsichot fölmentette a vád alól, a szegedi kir. ítélőtábla a panaszos főlebbezésére most foglalkozott ez ügygel és szintén fölmentette a vádlottat.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a kiszácsi jegyző-választást, a melyet annak idején megfélembrezték, a felebbezés elutasításával jóváhagyta.

A borsódi Latinovits-család levéltára. A Latinovits-család október hóban Baján családi tanácskozást tartott. Latinovits Gábor püspök, család senior, elnökölte alatt. Ezen a gyűlésen Latinovits Géza lelkes felszólalására egyhangulag elhatározottak, hogy a család feletle érdekes és becses okmányokat tartalmazó irattára az országos levéltárban örök letéteménykép elhelyeztessék. Ez által a nemzet közkinésé ismét egy kiváló forrással gyarapodott, mely már a milleniumra felhasználandó leendő.

Uj jegyző Petrovosszellón. Petrovosszellón a községi II od jegyzői állásra Witz Ede szab. kir. segéd-jegyző választott meg.

Törvényhatósági közgyűlés. Szabadka szab. kir. város törvényhatósága f. hó 14-én, esztendő-kön d. e. 9 órakor a „Pest- város”-hoz címzett szálloda nagyeremében rendes havi közgyűlést tart.

Ügyvéd és cigánykerék. Ez ugyan két ellentétes fogalom, mégis egy kalap alá került a kir. kuria fejelem tanácsának határozatában. A kuria fejelem tanácsa ugyanis a napokban vád alá helyezte egy topolyai ügyvédet, aki fényes nappal nyílt utcán cigánykerekezett. A vádhatározat megokolása hangsúlyozza, hogy az illető, ügyvédhez nem illő botrányos magaviseletet tanusított, ami annál is inkább elítélendő, mert nagypénteken, a kereszténység szomorú ünnepnapján történt.

Esküvő. Rorák Imre, szabadkai főgimnáziumi helyettes tanár, f. hó 5-én esküdtött Nagy-Körösön örök hűséget Székely Vilma kisasszonynak.

Harcászati cölloveszet. A helybeli es. és kir. zászlóalj póttartalékosai részére folyó hó 23-án harcászati cölloveszet lesz.

Uj hitközségi elnök. Szabadkán az izraelita hitközség elnökévé Geiger A. Mór lón megválasztva.

Vegyesházasság. Az első egyes házasság Baján folyó hó 10-én kötött meg. Ekkor lépett ott házasságra Janesity János, a „Nemzeti Szálloda” fizető pincére Grosz Herminnel.

Táncestély. A n.-palánkai kaszinó asztaltársasága folyó hó 23-án Katalin-bált rendez. A mulatság tiszta jövedelme szegény iskolás gyermekek felruházására fog fordíthatni.

Tolvaj fodrász. Mayer Ádám kulai fodrász-segéd König Rókus társá kárára több ingóságot, összesen 27 frt 78 kr értékben ellopt és ismeretlen helyre el-távozt. A tolvajt a hatóság körözteti.

Eljegyzés. Nagy Mihály futtaki tanító eljegyezte Fűke Gizella kisasszonyt, Fűke Pál n.-palánkai tanító leányát.

Miletics eltartása. Miletics Szvetozár eltartásának kérdése folyton foglalkoztatja a szerb köröket. A radikálisok tudvalevőleg Miletics 70-ik születése napja alkalmából külön részvénytársaságot akartak létesíteni, hogy Miletics beszédeinek és iratainak kiadásából befolyó jövedelemből évenként 3000 frtot juttathassanak az elagott szerb agitátornak. A liberálisok azonban határozottan ellenzik a részvénytársaság tervét s ebbe semmi szín alatt sem lépnek be, e helyett elhatározták, hogy a szerb vett összeg felét — 1500 frtot — évenként a saját pártbíveik körében eszékölendő gyűjtés eredményéből fogják Mileticsnek juttatni.

Eltűnt fiu. Hadnagyev Rada nádalyi lakos Lázár nevű 13 éves fia a múlt héten eltűnt hazulról és azóta nem került elő.

Hymen. Báró Jóvits Sándor 6-becsei földink eljegyezte Nikolits Lyubica kisasszonyt, néhai Nikolits N. örnagy leányát Zágrábból.

Jótekonycélú táncestély. Az 6-becsei ifjuság 1895. évi november hó 23-án a nagyvendéglő disztermében az 6-becsei magyar, szerb és izraelita nőegylet javára jótekonycélú táncestélyt rendez. Belépődíj személyenként 2 korona, családjegy 5 korona.

Hajójárás a Dunán. A Dunagőzhajózási társaság közli, hogy a budapesti orsói postahajókat Budapestről f. hó 24-én, Orsováról pedig f. hó 28-án beszünteti. Az utolsó postahajó Budapestről f. hó 23-án, Orsováról f. hó 27-én indul. A Budapest-Mohács közötti személy hajójarat december hó 1-én szűntetik meg. Az utolsó hajó Budapestről és Mohácsról november hó 30-án indul.

Könnnyü kezű asszony. Pásztor Istvánné 6-becsei lakosnőnek a keze ugylátszik nagyon könnyen a pofozkodásra áll, mert mult vasárnap a piactéren Debelyacsky Izidor fiát, aki a nagy tulongásban kissé meglökte, areul verte. A pofozkodó asszony ellen a feljelentés megtéttett.

Prielle Kornélia Ó-Kanizsán. Prielle Kornélia e hó közepén Ó-Kanizsára megy s az ottani műkedvelőkkel fellép a „Nagymama” című darab cimszerepében.

Eljegyzés. Szamosy Béla bajai kir. adótárnok eljegyezte Tarajossy Ilon kisasszonyt Kalocsáról.

Gőzmalom Palánkán. Palánkán (palánkai gőzmalom) részvénytársaság cég alatt 60,000 frtos alap-tőkével (600 drb 70% kal befizetett 100 frtos részvény) új vállalat alakult.

Esküvő. Venetianer Sándor új-soóvei ref. lelkész e hó 7-én esküdtött örök hűséget Hartmann János új-soóvei jegyző leányának, öz. Diener Ilona urúnak.

Eljegyzés. Petrovits Bozsidár végzett papnöven-dék és újvidéki gör. kel. esperesi káplán folyó hó 3-án eljegyezte Aranitzky Szofia kisasszonyt, Aranitzky Kósza nádalyi földbirtokos és kereskedő leányát.

Bankohamisítók. Miként újvidéki levelezőnk írja, az ottani m. kir. csendőrség egy pénzhamisító szö-vekre akadt, melynek szálai igen kiterjedtek. Dech Miklós és társai 6-keri lakosok személyében eddig ötven lettek elfogva, kiknek Tiszakálmánfalván is volt főükük. Fárasztó munka nélkül óhajtották a kényelmet nyújtó gazdagságot elérni, de a Nemezis derék csendőreink személyében megakadályozta őket a már közkedveltség-nek örvendő keresetmód gyakorlati kiviteleben. — Ezen bir alapján az „Ujvidék” a következő érdekes sorokat írja: Nem mulik el nap a nélkül, hogy állítólag hamis pénz készítése miatt környékünkön letartóztatások nem volnának. Ökér, Zsabya, Káty, Tiszakálmánfalva stb. helységek bőségesen megtöltik a vizsgálati foglyoknak számtal helyiségeket. A letartóztatás híre a szél szárnyán jár s mindenki előtt tudott dolog lesz az is, hogy még a hamispénz gyártásához szükséges sajtót is megtalálta a csendőrség. Két három napot ültek a letartóztatottak s elbocsájtják őket — mert hiszen nem hamis pénz-készítők, hanem egy furfangos csalás áldozatai. A gép, mely a pénzverésre kellett, hogy szolgáljon vagy valami gyerekes játékszer, vagy pedig az ő kezükben értéketelen litograph gép. Egynehány furfangos bitang beharangozza az egész vidéket s jó pénzért tizannyi hamis pénzt kínál. A hamis pénzből csak mustrát mutathat, persze egy cseppel se rosszabbat a valódi pénznél, mert hiszen nem hamis az s az áldozat lép-re megy. Néhány száz forintot ad a gazembernek, aki esküvel igéri, hogy egy pár nap mulva kézbesíti a tizannyi hamis pénzt. A bir pedig terjed, hogy a környéken valamirre mégis csak készítenek hamis pénzt s alig van valaki a falusi nép közül, ki egyet-mást ne hallott volna a hamis pénz-készítőkéről. Magat ezt a körülményt is kihasználják a furfangos csalók, mert másokhoz pedig avval állítanak be, hogy ők megszerzik az illetőknek a hamispénz készítő gépet is. Összeszednek 4-5 jómódu gazdát, azoktól kiesálnak a gép beszerzése céljából nagymennyiségű pénzt s küldenek is csakugyan vagy egy ártalmatlan játékszer, vagy pedig egy a hamis pénz készítéséhez teljesen alkalmatlan litographgépet. Mikor aztán a pénzt zsebre vágják, ők maguk teszik a titkos feljelentést a csendőrségnek csak azért, hogy őket magukat is befogják. A naiv népség látván, hogy a pénz-hamisítók hirtedek csakugyan le lettek tartóztatva, még jobban megerősödnek azon hitökben, hogy az illetők mégis csak tudnak hamis pénzt csinálni s mert a bíróság néhány nap mulva kiereszti a letartóztatottakat (kiderítvén, hogy szó sincs hamis pénzről) szabad lábra jutásukkor még nagyobb bizalmat találnak újabb csalásaik áldozatainál. Ez tielmeknek nem az a legnagyobb hátránya, hogy egyesektől nagyobb pénzösszegek csaláltak ki, hanem hogy a korrupció terjesztetik s a népet a józan szorgalmas munkától a könnyen gazdagodás vágya el- vonja. Orvoslást a tömeges letartóztatás nem nyújt. Mert büntető törvényünk hiányossága miatt az ilyenmő családok nem is büntethetők s a letartóztatottaknak mi bajuk sem történik. Más módon kell az orvoslást szerzeni. A hatóságoknak, községi előjáróságnak a legszelesebb körben s minden alkalmas módon köztudomásúvá kellene tenniük, hogy nincs hamis pénz forgalomban s a nép óvakodjék a csalóknak lép-re menni.

Osztigaarus és magyar mágnás. 1860. évi április hó 1-én este 8 órakor a sötétség védőszárnyai alatt egy bárka suhant ki a polai erősség kikötőjéből. A bárka tulajdonosa egy jólelkű velencei halász volt; nagyon kényes portékát, 14 osztrák katonai uniformisba bújtatott fiut kellett a kikötő tatóngó ágyutorkái közepette kiesempésznie. Szerencsésen kijutott a kikötőből. A polai kaszárnyában csak másnap reggel vették észre az ifjak szökését. Azonnal telegrafáltak Trieszbe, honnan gyorsgőzöst menesztettek a szökevények elfogására. A halászbárka azonban a kedvező szél felhasználva, ekkor már közel járt a szabad olasz földhöz. Ravennában április 2-án szerencsésen partra is szálltak a menekültek, hol a lakosság valóságos diadalmenetben vitte be őket a városba. A tizennégy uri ember között 11 felső olaszországi, 3 meg magyar volt. Midőn a hősies elszántaságu halászt arra kérték, hogy mentse meg őket az osztrák szolgasághól, előre kijelentették, hogy most nincs pénzük, de ha megmenekülnek, meg fogják szolgáltatni haláláig. A három magyar ur közül csak egy tudott olaszul. Ez, egyik társára mutatva, elmondta, hogy barátja nagy uri családnak sarjadéka; testvérbátyja a magyar szabadságharcban tábornoki rangot viselt s ezért 1849-ben fobélták; atyja négy évi sinlődes után a börtönben halt meg. Jóságai konfiskálva vannak, ha azonban visszakapják javaikat, fényesen meg fogja jutalmazni a hőselkü halászt. Irást is adtak neki a magyarok, meghagyva neki, hogy jobb időkben ezzel jelentkezzék Magyarországon. — A bátorlelkű halászt a szökevények megmentéséért — titkos besugás következtében — Zárában nemsokára elfogták; Olmützbe vitték, hol öt évig kellett hőstettéért rabkenyérén élnie; testvérbátyja ugyanez okból három évi fogságot szenvedett; békáját és minden egyes javait pedig konfiskálták. A magyar urtól kapott irást, elfogatása előtt egy barátja kezeibe csuszattatta. Mire azonban a börtönből kikerült, se ama barátjának, se a levélnek többé nyomát sem találta. Minthogy e bátorlelkű halász, nevére nézve Spannio Federico (jelenleg fumei osztigaarus), ép hőstette következtében egész életére nyomoruságu jutott, melynek terhet most, hetven éves korában, még sokkal inkább érzi, mint ennekelőtte; kérjük mindazokat, kiknek a szóban forgó magyar ur kiletéről tudomásuk van, sziveskedjenek erről a fumei „Magyar Tengerpart” című hetilap szerkesztőségét értesíteni, hogy ez, a hőselkü halász érdekében a további lépéseket megtéhesse.

Művészet és irodalom. A „Vasárnapi Ujság” nov. 10-iki száma 24

képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Darányi Iguác, az új földmívelési miniszter.” (Arcképpel.) — Kötlemények: „Méh a pók hálójában.” Kacziány Gézátl; — „Te kicsi sir...” Gaspár Imrétől. — Regénytár: „Bácsy Jakab.” Regényes történet a XVII. századbeli hajduvilágból. Irta Deli. (Tury Gyula és Dabisa S. herceg rajzaival.) — „A pusztaság.” Kaukázusi regény. Irta Gnyevics P. P. (Képekkel.) — „A vakok keresetképesége.” — „Gróf Andrássy Géza beltéri kastélya.” (Képekkel.) Markó Miklóstól. — „A szulovai vadászkastély.” (Képekkel.) — „Ottó főherceg magyarországi vadászatai.” — „Beszterce ostroma.” Egy külön ember története. Irta Mikszáth Kálmán. (Képekkel.) — „A kínai hadseregéről.” — „Pap Gábor.” (Arcképpel.) — „A kolozsvári ünneppapok.” (Képpel) Dunky fővérek fényképe után. — „Az osztályorsjáték huzása.” (Képpel.) — „Sántha Antal.” (Képpel.) — „Radics Vilmos.” (Arcképpel.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negy-edre 2 forint, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Háziasszonyok figyelmébe.

Alulírottak saját ecetgyártmányukat, valamint ecetben savanyított

ugorka és paprikáikat

a mélyen tisztelt háziasszonyok figyelmébe ajánlják, a következő áron:

1 láda paprika	8 üveggel mindegyik	3 literes	— 4 frt.
1 " " "	8 " " "	5 " "	— 6 frt.
1 " " "	8 " " "	7 " "	— 8 frt.
1 " ugorka	8 " " "	3 " "	— 8 frt.

Üvegek egyenként, valamint savanyított ugorkák és paprikák darabonként is elárul-síttatnak.

ENGEL és GOLDSTEIN
ZOMBORBAN.

1430. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Felső Szent-Iván községében a képviselőtestület által f. évi július hó 9-én 9. szám alatt alkotott s Bács-Bodrogh vármegye tekintetes törvényhatósági bizottsága által 1215/kgy. 1895. szám alatt jóváhagyott szabály-rendelettel egy ujonan rendszeresített faiskola-kezelői állásra enzenel pályázat hirdettetik.

Évi fizetés: 150 frt készpénz, 2 szobából s mellék-helyiségekből álló szabad lakás a kertben, a faiskola bevételeinek 20%-a, két kocsi szalma, 200 □ öl föld-terület haszonélvezete s minden egyes darab kiültetendő eperfa után 1 kr jutalék.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy kérvényüket alulírt eljáráshoz folyó évi december hó 20-áig nyújtsák be.

A kertészkedés s főkép a gyümölcsfaterenyésztésben jártas egyének előnyben részesülnek.
Kelt Felső-Szent-Ivánon, 1895. évi november 10-én.

4—1
Elüljáróság.

14154. sz.
tkvi 1895.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy öz. Wundszám szül. Ke-kezoivits Kornélia végrehajtónak Novák Imre végre-hajtást szenvedő elleni 600 frt tőkekövetelés és járul-ékai iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró) területén lévő s Dorozslón fekvő, a dorozslói 557. sz. betétben Novák Imre (nős Szalai Ilonával) tulajdonául bejegyzett A. I. 393. és 394. hr. s 204. ö. i. számú házra, beltelekre és kertre 422 frtban, — az ugynevezett A. † a. foglalt 1035/2. hr. sz. szőlőre 870 frtban; végül a dorozslói 556. sz. betétben Kovács István (nős Kovács Katával) tulajdonául bejegyzett A. † 1117. hr. sz. 103 □ öles szőlőre 53 fr ban enzenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennb. megjelölt ingatlanok az 1895. évi december hó 16-ik napján dél-előtti 10 órakor Dorozsló községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényoikk 42-ik §-ában jelzett árfolyam-mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhe-lyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszol-gáltatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi szeptember hó 18-án.
A zombori kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tvszéki bíró.

Föld-, ház- és szőlőeladás.

Folyó évi december hó 16-án árverés alá kerül **Diakováron** a diakovári járás-bírósnál egy ház és mintegy 60 hold szántó-föld, az utóbbi parcellánként. Árverés alá kerül továbbá ugyanakkor egy szőlő és egy ház **Trnaván**, Diakovár mellett. 2-1

9475. sz. 1895.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Déronya községben évi 400 frt fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázat nyitattik. Folyamodók felhívattak, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket hozzám **november hó 24-ig** nyújtsák be. Hódcsághon, 1895. évi november hó 1-én.

Hipp Dezső,
szolgabíró.

3-2

4819. szám.

1895.

Árverési hirdetmény.

Mohol község elüljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező vadászati jog **folyó évi december hó 2-án délelőtt 9 órakor** Moholon a község háznál 1896. évi január 1-től 1901. évi december 31-ig terjedő egymásután következő hat évre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

A kikiáltási ár 50 frt, melynek 10%-át kötelesek az árverezők az árverés megkezdése előtt bánatpénzül a községi bíró kezébe lefizetni. Az évi bérösszeg előlegesen minden év január 1-én a községi pénztárba fizetendő.

Moholon, 1895. évi október hó 30-án.

3-3

Az elüljáróság.

Pályázat.

Kovil-Szt-Iván községénél üresedésbe jött egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívattak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint a feunálló szabályrendeletben megkivánt kelleket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket az alulírott községi elüljárósághoz **1895. évi december hó 1-ig** benyújtsák, mivel a később érkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

A rendőri évi fizetése 200 frt havonkénti részletekben, ezenkívül a szabályszerű felszerelvény.

Kovil-Szt-Iván, 1895. évi november hó 1-én.

Gavanszky,
jegyző.

2-2

Majer,
bíró.

14152. sz.

tkvi 1895.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schaffer Antal végrehajtónak Krieg Mátyas végrehajtást szenvedő elleni 23 frt 20 kr. törkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró) területén lévő S. Szóntán fekvő, a szóntai 910. számú tjkvben Holbek Imre és neje szül. Braunhoffer Teréz tulajdonául bejegyzett A. I. 105. hr. s. 489. ö. i. sz. egész házra és 272 □ öl beltelekre, ahhoz tartozó 106/1. és 106/2. sz. 134 illetve 91 □ öl kertekre 357 frtban; továbbá a szóntai 911. sz. betétben A. † alatt foglalt s Gyurkov Márkóné szül. Ivánkov Manda, ny. Krieg Mátyas és neje Brannhoffer Teréz tulajdonául bejegyzett 1513. hr. számú 344 □ öl szőlőre 100 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok a **1895-ik évi december hó 11-ik napján délelőtt 10 órakor** Szónta község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. ik törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi szeptember hó 18-án.

A zombori kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

7365. szám. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Feketehegy községben lemondás folytán üresedésbe jött községi segédjegyzői állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a község pénztárából havi előleges részletekben évi 400 frt.

Felhívattak a pályázni szándékozik, hogy Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága által 6/1887. sz. alatt alkotott szervezési szabályrendelet 9. §-a alapján képzett okmány, eddigi működést igazoló bizonylattal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi november hó 25-éig** annál is inkább benyújtsák, mivel később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Választási határidő utólag fog kitűzteni.

B. Topolyán, 1895. évi október hó 25-én.

3-2

Tukats,
szolgabíró.

995. szám.

1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai tek. kir. törvényszék 1895. évi 16754. számú végzése következtében Németh Mátyas szabadkai ügyvéd által képviselt Völgyi Anna szabadkai lakos javára Probojevits Mariska zombori lakos ellen 200 frt és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 464 frtra becsült butorneműek és 2 drb érekeposoróból álló ingóságok nyilvános árverésen eladattak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 15610/1895. számú végzése folytán 200 frt törkekövetelés, ennek 1895. évi június hó 1. ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 27 frt 63 krban bíróság már megállapított költségei erejéig Zomborban alperesnél üzemeltető eszközökre **1895. évi november hó 15. napján délelőtt 10 óra** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi október hó 29. én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Bérbeadás.

Zombor város határában a bilit-obziri pusztán fekvő, 194 hold szántóföldből, kaszálló és rétből álló, jókarban lévő nagy lakházzal és gazdasági épületekkel ellátott, **özvegy Jéger szül. Gottlieb Berta** zombori lakos tulajdonához tartozó szállás a jövő gazdasági év elejétől több évre **bérbe adatik.**

A bérleti kívánók sziveskedjenek a tulajdonosnővel értekezni. 3-3

14153. sz.

tkvi 1895.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az ósztatári gör. kegyházipénztár végrehajtónak Pluszarev Száva végrehajtást szenvedő elleni 166 frt 50 kr. törkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró) területén lévő s. O-Sztatáron fekvő, az ósztatári 1521. sz. tjkvben Pluszarev Száva tulajdonául bejegyzett A. 240 hr s. 189. ö. i. sz. házra és 720 □ öl beltelekre az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1895. évi december hó 10-ik napján délelőtt 10 órakor** Ó Sztatár község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi szeptember hó 18. én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye ó-becei járáshoz tartozó Turia községben lemondás által megürült és 400 frt előleges havi részletekben fizetendő évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívattak ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulírt fősolgabíróhoz **folyó évi november hó 25-éig** annál is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Kérvényezőknél hitelt érdemlő bizonyítványra kell igazolni, hogy az adótegy kezeléseknél tökéletesen jártasok és hogy a hivatalos magyar nyelven kívül a községben kizárólagosan divó szerb nyelvet szó és írásban tökéletesen bírják.

O-Becsén, 1895. évi november hó 5-én.

Gombos Béla,
fősolgabíró.

23190. sz.

1895.

Hirdetmény.

A Matheovics községben gyakorolt italméresi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyi miniszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlése és az igények tárgyalására határidőül **1895. évi december hó 9-ének d. e. 9 óra** a kir. törvényszék 61. számú hivatalozobájába kitűzetett, mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az időző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Szabadkán, a kir. törvényszéknél, 1895-ik évi október hó 29-én.

A szabadkai kir. törvényszék.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

16417. sz.

tkvi 1895.

Hirdetmény.

Uj Szivac községének telekkönyvi betétei a közös legelő egyéneként felosztott részére nézve a telekkönyvek részleges átalakítással kapcsolatosan az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. c. cikkek értelmében elkészített és a nyilvánosságának átadott, ez azzal a felszólítással téte-lik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleszi keresetüket; azok pedig, akik valamely tehertétel átvételnek az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzést megtámadni kívánják, e végből keresetüket **hat hónap alatt, vagyis 1896. évi május hó 8-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbított záros határidő eltelte után indított törleszi kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ainak esetében, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat **hat hónap alatt, vagyis 1896. évi május hó 8-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbított záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik, ide érve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz **hat hónap alatt, vagyis 1896. évi május hó 8-ik napjáig bezárólag** nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbított záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Zomborban, 1895. évi november hó 1-én, a királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

3-2

13564. sz.

P. 1895.

Hirdetmény.

Alulírt kir. törvényszék közhírré teszi, hogy öz. Morvay szül. Szép Blanka szabadkai és Vissy szül. Szép Irén ó-becei lakosok kérelme folytán a Hódcsághon működött dr. Szép Dezső kir. közjegyző 2000 frt közjegyzői biztosítékának kiadása iránt az eljárás az 1874. évi XXXV. t. c. 43. §-a és az 1886. évi VII. t. c. 19. §-a értelmében folyamatba tetetett.

Felhívattak emellett mindazok, kik az utóbb hivatkozott törvény 40. §-ánál fogva eme biztosítékra nézve igényt tartanak, hogy követeléseiket a kir. törvényszéknél három hónap alatt jelentsék be, mint hogy különben annak tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedés tetetni.

Zomborban, a kir. törvényszéknél, 1895. évi október hó 30-án.

Korláth,
jegyző.

Széchényi József,
elnök.

14944. sz.

tkvi 1895.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bács-Bodrogh vármegye árpapentára végrehajtónak Hahn Mihály s neje szül. Benzinger Anna végrehajtást szenvedő elleni 69 frt 49 kr. törkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Kerynyaján fekvő, a kerynyajai 1108. sz. tjkvben foglalt Hahn Mihály és neje szül. Benzinger Anna nevén álló A. † 1347/20. hr. 492. ö. i. sz. ház és 74 □ öl beltelekre az újabb árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1895. évi december hó 16-ik napján délelőtt 10 órakor** Kerynyaja község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi október hó 21-én.

A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszék bíró.

XVIII.

Egész
Fél
Negy
A lap
illető
szerke
a lap

Egyes s

Arté

A zom
mult napok
lásáról is
és rövid p
furással, k
meghaladja
négyezer f
ugymondja

Mibe

került is, a
kerülhetett.

Ez ké

Most k

10-12 szá

városnak 3

a városi ku

volt az ors

nőknek oly

lyent azóta

már azonban

Zsigmondi

Mindez

serát képez

kezményeke

A váró

hogy az eg

dött annak

ségügyi sta

oly sürű viz

tézi kut vez

75-80%-al

mény! Uj

tehát nemcs

Már m

között 1-2

milyen könt

külső város

honvédelkta

kolatnál, e

galamb vag

dolog lenne

négy mindő

többe nem

könnyen el

a lakosságá

Avagy

A

28

01

14

A

M

J

10

S

H

F

A

F

A

A

0

Még keve

és kiváló alak

kedvelték bent

kinek sok jó t

hogy tengeri

elválasztó öce

ilyen ideg-győ

is szoktak biz

mindig advaria

lálták szivesen

Sok embe